

Lagstiftning, normhierarki och rättskällor

[Konstitutionell rätt](#) - [Rättsfilosofi](#) - [Rättsstaten](#) - [Det svenska statsskicket](#) - [Aktörer - makt och ansvar](#) - [Lagstiftning, normhierarki och rättskällor](#)

Rättskällor

Alla regler i ett samhälle är inte lika starka. I Sverige har vi en normhierarki, alltså en ordning där vissa regler står över andra. Det betyder att lägre regler alltid måste ha stöd i högre.

1. Grundlag

Grundlagarna är de viktigaste reglerna vi har. De bestämmer hur Sverige styrs, vem som får stifta lagar, vilka fri- och rättigheter vi har och hur makten ska fördelas. Exempel: Regeringsformen (RF) eller Tryckfrihetsförordningen (TF).

Grundlagarna är svårare att ändra än vanliga lagar, just för att skydda demokratin. Det krävs två stycken riksdagsbeslut, med ett riksdagsval mellan besluten, för att ändra grundlag.

2. Lag

Nästa nivå är lagar, som beslutas av riksdagen. Exempel: Brottsbalken, Äktenskapsbalken eller Skollagen. Lagar gäller för alla i hela landet.

3. Förordning

Förordningar beslutas av regeringen. De innehåller mer detaljerade regler som förklarar hur en lag ska tillämpas. Exempel: körkortsförordningen.

4. (Myndighets)föreskrift

Föreskrifter beslutas av myndigheter, t.ex. Skolverket eller Arbetsmiljöverket. De är ännu mer detaljerade regler som gäller inom myndighetens område. Exempel: Skolverkets kursplaner eller Arbetsmiljöverkets säkerhetsregler på arbetsplatser.

Här är det värt att påminna om legalitetsprincipen.

Den innebär att:

- Offentlig makt får bara utövas med stöd i lag.
- Lägre regler alltid måste ha stöd i högre regler.

Lagstiftningsprocess (bild)

motivering varför, rättsreglernas funktion i samhället

alla rättsregler och övriga rättskällor

rättssäkerhet (rättsstat)

frågor om vad som händer om riksdagen lagstiftar långt ifrån folkets vilja etc

exempel på KKL (från kommitté till lag)

egen uppgift

From:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/> - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=konstitutionellraett:lagstiftning1&rev=1756905918>

Last update: **2025/09/03 13:25**

